

მიზნობრივი პროგრამების საშუალებით ფინანსთა ხელშეწყობა გრძელდება

ამის შესახებ
გრძელი საუბარი
იყო აჭარის სოფ-
ლის მეურნეობის
სამინისტროში
გამართულ 2015
წლის მიზნობრივი
პროგრამების
პროექტის წარ-
დგენაზე, რომელ-
საც აჭარის უმაღ-
ლესი საბჭოს
წარმომადგენლე-
ბიც ესწრებოდნენ.

მინისტრმა **ზაურ ფუტყაძე**მ საზი გაუსვა, რომ მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება ტრადიციული გახდა. ესაა ახალი ინოვაციების, ტექნიკისა და ტექნოლოგიების შემოტანის, გაცნობი-
სა და წარმოებაში დანერგვის ერთ-ერთი მძლავრი საშუალება. მიზნობრივი პროგრამების შედგენაში
სამინისტროს ყველა სტრუქტურამ, სპეციალისტმა მიიღო მონაწილეობა, განსაკუთრებით „აგროსე-
ვისცენტრის“ კოლექტივმა, საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურმა და ამდენად, თითქმის დას-
რულებული სახითაა წარმოდგენილი. თუმცა, სანამ მთავრობა და უმაღლესი საბჭო დაამტკიცებდეს,
შესაძლოა მასში გარკვეული კორექტივები შევიდეს. ეს ხელს შეუწყობს პროგრამების ეფექტურობის
გაზრდას. საბოლოო შედეგები ხომ ბევრადაა დამოკიდებული მათი განხორციელების ხარისხზე, რის
მისაღწევადაც სამინისტრო ყველა შესაძლებლობას გამოიყენებს. მითუმეტეს, რომ მის კოლექტივს
ამის რამდენიმეწლიანი გამოცდილება აქვს.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს აგრარული და თვითმმართველობის საკითხთა კომისიის თავმჯდო-
მარემ **ანზორ თხილაშვილმა** დადებითად შეაფასა ბოლო წლებში სამინისტროს მიერ განხორციელებული
მუშაობა, განხორციელებული მიზნობრივი პროგრამების მნიშვნელობა აგროსექტორისათვის და ამ
მხრივ რეგიონის საკანონმდებლო ორგანოს ხელშეწყობა და სტრატეგიულ გეგმებზე ისაუბრა.

შემდეგ, სამინისტროს სოფლის მეურნეობის განვითარების დეპარტამენტის უფროსმა **ლევან
ზოლქვაძემ** წარმოადგინა მიზნობრივი პროგრამები, კონკრეტულად განმარტა და დასაბუთა
თითოეულის საჭიროება.

პროექტით, 2015 წელს სამინისტროს სამი მიზნობრივი პროგრამის განხორციელება აქვს დაგეგმილი,
რომელთა ბიუჯეტი 4.325 ათასი ლარია. 1), სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკით ფერმერთა და აგრომენარ-
მეთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა“, რომელსაც 1728.100 ლარი უნდა მოხმარდეს. 2), მეცენარეობის
განვითარების ხელშეწყობა“ - 1368.100 ლარი, 3) „მეცხოველეობის განვითარების ხელშეწყობა“, 1228.800.
კონრეტულად რა უნდა გაკეთდეს ამ მიმართულებით, ეს ქვეპროგრამებშია აღწერილი.

პირველი პროგრამის ქვეპროგრამებით დაგეგმილია 361 მრავალფუნქციური მოტობლოკის
შეძენა და 30%-იანი თანადაფინანსებით ფერმერებისთვის მიყიდვა. მათ ასევე მიეყიდებათ 104
მოტობლოკზე მისაბმელი ურიკა ტვირთის გადასაზიდად, რასაც 1.600 ატასი ლარი მოხმარდება.
იმავ წესით შეიძენენ და ფერმერებს მიჰყიდიან 61 შემასხურებელ აგრეგატს ნამდებების ჩასა-
ტარებლად, რისთვისაც 128.100 ლარი დაიხარჯება. ფერმერებს მიჰყიდიან რამდენიმე ათეულ
კორტოფლის სარგავ აგრეგატსაც. საგულისხმოა, რომ სწორედ მრავალფუნქციურ მოტობლო-
კებზე და ზემოთაღნიშნულ მისაბმელ აგრეგატზეა ფერმერთა ყველაზე დიდი მოთხოვნა. სამი-
ნისტროს მიზანია, რაც შეიძლება მაღალხარისხიანი ტექნიკა შემოიტანოს. ასე იყო შარშან,
როცა ცნობილი ფერმერების მიერ გამოშვებული მოტობლოკები შემოიტანეს და 30%-იანი თანა-
დაფინანსებით მიჰყიდეს ფერმერებს.

მეორე პროგრამა ოთხი ქვეპროგრამისაგან შედგება. მრავალწლოვანი ხეხილის ნერგებით ფერ-
მერთა და აგრომენარმეთა უზრუნველყოფას 196.900 ლარი მოხმარდება. ამ ფულით შეიძენენ და
ფერმერებს 30%-იანი თანადაფინანსებით მიჰყიდიან. 10.100 ძირ ჩანდლერის ჯიშის კაკლის ,10.500
ძირ მოცვის, 32 ათასი ძირი თხილის ნერგს.

დასასრული მე-2 გვერდზე

„აგროსერვისცენტრმა“ განვლილი მუშაობის ანგარიში ჩააბარა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლი-
კის უმაღლესი საბჭოს წევრები, თავ-
მჯდომრის, ავთანდილ ბერიძის ხელ-
მძღვანელობით, სოფლის მეურნეობის
სამინისტროსა და მუნიციპალიტეტე-
ბის ხელმძღვანელებთან ერთად, 19 სექ-
ტემბერს, აქ)იპ „აგროსერვისცენტრს“
ენვივნენ. შეხვედრაზე ადგილობრივი
ფერმერებიც იმყოფებოდნენ.

„აგროსერვისცენტრის“ ჩაქვის და
გვარას ციტრუსებისა და ხეხილის სა-
კოლექციო სადემონსტრაციო ნაკვე-
თების, ბაღების, სათბურებისა და ხე-
ხილის საშრობ-სახმობი სამეურნეო და
სამაცივრე მეურნეობის დათვალიერე-
ბის შემდეგ, „აგროსერვისცენტრის“
გვარას საინფორმაციო-საკონსულტა-
ციო ცენტრში უმაღლესი საბჭოს აგრარული და თვითმმართველობის საკითხთა კომისიის გამსვლელი
სხდომა გაიმართა, რომელზეც ამ სასოფლო-სამეურნეო სტრუქტურის მიერ მიმდინარე წლის გან-
ვლილ პერიოდში განხორციელებული მუშაობა განიხილეს.

კომისიის თავმჯდომარემ **ანზორ თხილაშვილმა** მოკლე ინფორმაცია გააკეთა აგროსექტორის
განვითარების დაქარაზების მნიშვნელობაზე. აგროსექტორის როლზე ქვეყნის ეკონომიკაში, მის სოცია-
ლურ და სტრატეგიულ მნიშვნელობაზე, იმ გამოწვევებზე, რომლებსაც თანამედროვე გლობალიზაციის
პირობები გვიყენებს და იმ ძალისხმევაზე, რომელსაც ახალი ხელისუფლება ქართული სოფლის არიოდო-
ნებას, დასაქმებასა და ეკონომიკური დოვლათის შექმნა, ამ სერიოზული რესურსებისა და რესურსების
გამოყენებას ახმარს. ისაუბრა იმ საკითხებზეც, რომელთა მოუგვარებლობა დანაშაულის ტოლფასია და
მთელი რიგი პრობლემების დროული გადაწყვეტით ერთობ საშური, ეროვნული და მნიშვნელოვანი სა-
ხელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმე გაკეთდება. ისაუბრა იმ როლზე, მისიასა და მოლოდინზე, რომელ-
საც საზოგადოება სწორედ „აგროსერვისცენტრის“ წარმატებულ საქმიანობას უკავშირებს და კონკრე-
ტულ წარმატებულ შედეგებს მოუთმენლად ელოდება. ჩვენს ფერმერებს ამ ორგანიზაციის სახით გამოუჩ-
ნდათ ისეთი პარტნიორი, რომელიც მათ გაუმჯობესებული ჯიშების ციტრუსების, ხეხილის, ვაზის ნერგე-
ბით უზრუნველყოფს და მეურნეობის ახლებურად მოწყობა-გამართვაში, მის ეფექტურ მართვასა და
მარკეტინგულ გაძლიერებაში დაეხმარება. ითქვა ისიც, რომ განსაკუთრებულ ყურადღებას, დაბალმართიერ-
ლური, დაბალპროდუქციული მეცხოველეობის სექტორი მოითხოვს და ამ მხრივაც გაჩენილმა იმედის
სხივმა და წარმატებით დანერგულმა, მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ხელოვნური განაყოფიერების ქე-
ლისა და პრაქტიკის გაფართოებამ - პრაქტიკულად, ამ დარგში ნამდვილი რევოლუცია უნდა მოახდინოს
და პირველივე ეტაპზე ადგილობრივი ჯიშების საქონლის წველაობა მინიმუმ ორჯერ მაინც უნდა გა-
იზარდოს, შემდგომ თაობაში კი, ეს მაჩვენებელი კიდევ უფრო გაიზარდება.

დასასრული მე-3 გვერდზე

სახელმწიფო აგროსერვისცენტრის სახილავი პროგრამა ამოქმედდა

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით, მიმდინარე წლის 1 სექტემბრი-
დან მთავრობამ ენ აგროსერვისცენტრის პროექტის განხორციელება დაიწყო.

ეს სიკეთე ჯერჯერობით მხოლოდ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლის დაზღვევას
მოიცავს. მას სოფლის მეურნეობის პროექტის მართვის სააგენტო ახორციელებს. მონაწილეობის
მიღება შეუძლია ნებისმიერ სადაზღვეო კომპანიას, რომელიც კი საქართველოში მოღვაწეობს,რო-
მელთაც ამ მხრივ გარკვეული გამოცდილება აქვთ. დაფინანსება 5 მილიონი ლარი „შეღავათიანი
აგროსერვისცენტრის“ ასიგნებებიდან გამოიყო. საქართველოს მთავრობის განკარგულებას, რომელსაც
ხელს პრემიერი ირაკლი ლარიაშვილი აწერს თან ახლავს „აგროსერვისცენტრის“ განხორციელების პროგ-
რამაში, რომელშიც დეტალურადაა განმარტებული და განვირული პროექტებში მონაწილეთა უფლ-
ბა-მოვალეობები და განხორციელების ტექნოლოგია.

პროექტს სამი მთავარი მონაწილე ჰყავს: სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო, სა-
დაზღვეო კომპანია და საკუთრივ ფერმერი. ფული სააგენტოს აქვს და თავადვე განკარგავს. სადაზღვეო
კომპანია შესაბამისი განაცხადის საფუძველზე ფერმერთან დებს სადაზღვეო ხელშეკრულებას, ატარებს
ყველა ოპერაცია, რაც კი სადაზღვეო ტანხის გაცემასთან არის დაკავშირებული (ტერიტორიისნაკვე-
თის მათზე გაშენებული ბაღის, ყანის, მოსალოდნელი მოსავლის, ზარალის შეფასება, სადაზღვეო პრე-
მიის განაგარიშება და სხვა. ფერმერი ხელს მოაწერს რა სადაზღვეო ხელშეკრულებას, ვალდებულია
სადაზღვეო თანხა რეგულარულად, დაგეგმილი წესის და რიგის შესაბამისად გადაიხადოს.

დასასრული მე-2 გვერდზე

2

სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა „აგროსერვისცენტრის“ გაზაფხ

აგრარული სფეროს სამეცნიერო,
მეთოდოლოგიური და პრაქტიკული
სამუშაოების მოდელის შექმნა
„აგროსერვისცენტრმა“ იტვირთა.

3

სასოფლო-სამეურნეო მიწები უცხოელმა ალარ გაიყიდა

ახალი კანონი საქართველოს ეროვნულ
და სახელმწიფოებრივ ინტერესებს,
მეორე მხრივ კი უცხოელი
ინვესტორების უფლებებსაც იცავს.

3

პროგრამა, რომელზეც პასუხი „აგროსერვისცენტრმა“ უნდა გასცეს

ახალგაზრდა ორგანიზაციის მოღვაწეობა
ქვეყნის აგროსექტორის მძიმე მდგომარე-
ობიდან გამოყვანის ერთ-ერთი
რეალური საშუალებაა.

4

აჭარელ ფერმერთა საყურადღებოდ!

ENPARD AJARA - სოფლის მეურნე-
ობის განვითარება აჭარის ავტონომიურ
რესპუბლიკაში ახალი საგრანტო პროექ-
ტის განხორციელებას იწყებს.

სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა „აგროსერვისცენტრის“ ბაზაზე

ქვეყანაში გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან მოყოლებული საბაზრო ეკონომიკური ურთიერთობების დამკვიდრების, სოციალისტური, მზარდნეოლოგიური, საბჭოური, ჩაკეტილი სივრცის ბაზარზე ორიენტირებული ეკონომიკური მოდელის რღვევის პროცესმა მნიშვნელოვანი დადი დასავა აგრარული სექტორის სიცოცხლის უნარიანობის შენარჩუნებას. დამოუკიდებლობის გზაზე მდგომი ქვეყანა, ურთულესი გამოწვევების წინაშე აღმოჩნდა სასურსათო უსაფრთხოების თვალსაზრისითაც. ეს პრობლემა თანდათანობით გადაუჭრელი და დილემისაკენ მიექანება. უმთავრესი ამ მართებით არის სოფლის მეურნეობის დაქინება, დარგობრივი სტრუქტურის მოშლა და მოსახლეობის ტოტალური დაუსაქმებლობა, რაც განაპირობებს სოფლად რეალური შემოსავლების უკიდურეს სიმცირეს და სოციალურ-ეკონომიკური მგომარეობის გაუარესებას.

აგრარულ სფეროში კოლექტიური მეურნეობების მოშლა-გაუქმება ტოტალური და არაგვე-მაზომიური გზით წარმართა. უფრო სწორად, მოცხადდა და გავანადგურეთ სოფლის მეურნეობის მთლიანი ინფრასტრუქტურა ისე, რომ მისი რეაბილიტაციის ან რაიმე ახლის დაშენება თითქმის შეუძლებელია. ვერ გამოვანახეთ რაიმე ალტერნატიული, მსოფლიოში აპრობირებული ისეთი მოდელი, რომელიც ჩვენს ტრადიციულ მეურნეობასთან ერთად შექმნიდა აგრარული სექტორის განვითარებას. შესაბამისი ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბების ფონზე. სამაგიეროდ, მოგვეძალა ათასი ჯურის ქვეა მასწავლებლები, უხარისხო, ფალსიფიკირებული და ძვირადღირებული პროდუქტები. საკუთარი ბაზარი დავთმეთდა ვებლუქებით სხვისი ბაზრების ათვისებას მაშინ, როცა საკუთარ სახლში ვმომშობობთ. ქვეყანა, რომელსაც გააჩნია არაგვეულებრივი ბუნებრივი პირობები, საკმარისი ცოდნა და გამოცდილება, უნიკალური სასურსათო პროდუქტების მოვლა-მოყვანის, გადამამუშავებისა და დანიშნულებისა-მებრ მოხმარება, სილარბის ზღვარზეა და საკუთარი მინის უცხოელარბის მფლობელობაში გადაცემის ცრუ იმედით არის შეპყრობილი.

ასეთ ვითარებაში, აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს უკანასკნელი 10-წლის მანძილზე გაწეული სქიანობა უნდა შეფასდეს უაღრესად დადებითად, თუკი შევადარებთ სხვა რეგიონების მდგომარებას და შედეგებს. განსაკუთრებით, ბოლო წლებში მის მიერ განხორციელებული მიზნობრივი პროგრამები და დაუოკებული სვლა სიახლეებისადმი მეცნიერებისადმი, მეცნიერული მიღწევების დაწერვისადმი იმ ჩარჩოში, რომელშიც მას უწევს მუშაობა - უდაოდ დადებით მოვლენად უნ-

და აღვიკვთო. სულ რომ არაფერი გავკეთებინა სამინისტროს, მისი ქვესტრუქტურული ერთეულის აქამ, აგრისერვისცენტრის ჩამოყალიბების და მასში განხორციელებული აგრარულ სფეროში არსებული და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვათვალსაწინო სამუშაოები, ნამდვილად არის თავდაუზოგავი ბრძოლის და ერთგულების მაგალითი. სოფლის მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებისათვის, ახლო და გრძელვადიანი პერიოდისათვის. მარტო ის, რომ „აგრისერვისცენტრი“ ხედავს პრობლემებს და სახავს ახლო მომავალზე სწორ გეგმებს მისი გადაჭრისათვის - ეს უკვე მიღწევაა. ბოლო 6 თვით გადამდგმული ნაბიჯები, როცა თითქმის აღარ არსებობს ქვეყანაში ტექნოლოგიების უზრუნველყოფი გადამამუშავებელი მრეწველობა (ხილის, ბოსტნეულის, ციტრუსის) განადგურებული ტრადიციული სამეცნიერო და ტექნიკური მიმართულებები, არ ფუნქციონირებს ჯიშთა გამოცდის და მეთსულობა-მეწერეგობის სადგურები. განყვეტილია კავშირები მეცნიერებთან, აგრისერვისცენტრმა მოახერხა თავის თავზე აიღო ახლო წარსულის თითქმის ყველა „ცოდნა“ და მკვეთრი ნაბიჯები გადაედგა აგრისერვისცენტრში არსებული ყველა პრობლემა და საძლევა. სადღეისოდ, „აგრისერვისცენტრმა“ იტ-

ვითა აგრარული სფეროს სამეცნიერო, მეთოდოლოგიური და პრაქტიკული სამუშაოების სწორი მოდელის შექმნა და მისი მიტანა უშუალოდ მოსახლეობასთან. ანუ, მათ უაღრესად კარგად შეიგნეს ეკონომიკური თეორიის ძირითადი კანონი, რას ვაკეთებთ, რისთვის ვაკეთებთ და როგორ ვაკეთებთ. შეიგნეს ის, რომ მოგებაზე ორიენტირებული სასოფლო სამეურნეო საქმიანობის განხორციელებისათვის საჭიროა შრომის ძირითადი რესურსი: მიწა, ცოდნა, კაპიტალი და ადამიანური რესურსი, სწორედ ამ შეგნებით გადამდგმულმა ნაბიჯებმა უნდა დაგვანახოს, უფრო - სწორად დაანახოს ხელისუფლებას და საზოგადოებას ის, რომ სოფელზე და სოფლის განვითარებაზე ზრუნვა არის ჩვენი სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნების ალტერნატიული პირობა.

ესლა, რაც შეეხება სუბტროპიკული მეურნეობის განვითარებისათვის გადამდგმულ ნაბიჯებს, იმ მრავალმხრივი პრობლემებისა რაც ამ მიმართულებას დაატყდა თავს, ერთ-ერთი ძირითადი არის ათეული წლების მანძილზე ახალი ჯიშების გამოყვანის, მოძიების და მოყვანის ტექნოლოგიების უგულებელყოფა. ვიტყვით მხოლოდ იმას, რომ სუბტროპიკული სოფლის მეურნეობა, განსაკუთრებით, მეციტრუსეობა, მეჩაიეობა, მეხილეობა და მევენახეობა იყო. არის

და კვლავაც დარჩება ქვეყნის აგრარული სექტორის ძირითად მიმართულებად. ამ მიმართულებით დავა არ არის საჭირო, რადგან ეს საკითხი ძალიან ბევრ ასპექტებს მოიცავს და მისი განხილვა - დიდ ახსნა-განმარტებას და მტკიცებულებებს მოიცავს.

ამ მიმართულებით აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და ბათუმის რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება ურთიერთთანამშრომლობის შესახებ, არის კლასიკური მაგალითი მეცნიერებისა და სამთავრობო სტრუქტურების ნაყოფიერი, შედეგზე ორიენტირებული თანამშრომლობისა. ეს ხელშეკრულება საშუალებას აძლევს უნივერსიტეტის სამეცნიერო ინტელექტუალურ პოტენციალის მაქსიმალურად ჩართულობას, აგრისერვისცენტრში არსებული პრობლემების მოგვარებაში, იმავდროულად, სტუდენტობას ეძლევა საშუალება თვალნათლივ დაინახონ და მოინახილონ მიიღონ იმ მნიშვნელოვანი საკითხების შესწავლაში, რაც ხორციელდება აგრისერვისცენტრში. ამით მიღებულია აგრისერვისცენტრიც, როგორც უნიკალური სასწავლო-სამეცნიერო ბაზის შემქმნელი და მოგებულია უნივერსიტეტის მეცნიერები და სტუდენტები, როგორც საკუთარი ცოდნა-გამოცდის რეალიზატორები და რაც მთავარია ჩვენი სოფლის მოსახლეობა.

მიმდინარე ეტაპზე, უნივერსიტეტში შეიქმნა აგრარული სფეროს წამყვანი მეცნიერების ჯგუფი, რომლებიც შეისწავლიან აგრისერვისცენტრის ბაზაზე ინტროდუქციურებული და ადგილობრივი, ციტრუსოვანთა, ხეხილოვანთა, კენკროვანთა და ვაზის 200-მდე ჯიშის აგრო-ბიოლოგიურ და სამეურნეო ნიშანთვისებებს, მათი ერთგვაროვნების, სტაბილურობის, განსხვავებულობის გამოვლენის მიზნით შერჩეული ჯიშების ინტენსიური, აგროტექნოლოგიების შესწავლასამირებული მოსავლის გადამამუშავების, შენახვის და ტრანსპორტირება რეალიზაციის მეცნიერულ დასაბუთებულ რეკომენდაციებს. ამ მიმართულებებში ჩაერთვება არაერთი სტუდენტი, ასპირანტი და დოქტორი. შედეგად, ჩვენ მივიღებთ მეცნიერულად შესწავლილ მაღალი სამეურნეო თვისებების ახალ ჯიშებს. ტექნოლოგიების და რაც მთავარია, ახალგაზრდა სპეციალისტების, როგორც აგროტექნოლოგიების ასევე, ბიოლოგიის, მცენარეთა დაცვის და ნაყოფიერების გადამამუშავების საინჟინროტექნოლოგიის, ეკონომიკის, სასურსათო უსაფრთხოებისა და უვნებლობის მიმართულებით.

საქმე კარგადაა დანერგული, მისი განვითარება და შედეგები დამოკიდებულია თვით უნივერსიტეტის და სამინისტროს მზაობაზე შემდგომი თანამშრომლობისათვის.

ზურაბ მიქელაძე
სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი

სახელმწიფო აგროდაზღვევის სახილრთა ზომიანაზ ამოქმედება

დასასრული, დასაწყისი პირველ გვერდზე

აგროდაზღვევა თითქმის ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის დაზღვევას ითვალისწინებს. იმ კულტურების დაზღვევა კი, რომელიც პროგრამაში მითითებული არ არის, მზღვეველს, სადაზღვეო კომპანიას და დამზრვევს ანუ ფერმერს და კოოპერატივს შეუძლიათ მოლაპარაკების და შეთანხმების საფუძველზე გადაწყვიტონ.

აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ყოველწლიურ შეწყობის ხელს, ამ სადაზღვეო პროექტის განხორციელებას, იქნება ეს შესვედრები ფერმერებთან, თუ საინფორმაციო საშუალებებით დაზღვევის თაობაზე მათი ინფორმირება.

აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროში რეგულარულად გაიმართება შესვედრები სადაზღვეო კომპანიებთან და ფერმერებთან, სადაც დეტალურად ისაუბრებენ ყველა საკითხებზე რაც კი დაზღვევასთანაა დაკავშირებული.

რა ზარალს აუნახდაურმას დაუდგემა?

ეს კითხვა ყველა ფერმერს აინტერესებს და აგროდაზღვევის სახელმწიფო პროგრამის საინფორმაციო უზრუნველყოფაზე - ძალზე ბევრი რამ არის დამოკიდებული. ჩვენ არაერთი ექსპერტის და დარგის სპეციალისტის მოსაზრებას ვავეცანით, თუმცა ჩავთვალეთ, რომ ამ ძალზე დიდი მნიშვნელობის პროგრამის მოზანშეგონებლობის, პერსპექტივაში აგროსექტორის განვითარების მასტიმულირებელ და ხელშეწყობ ფაქტორებზე წარმოდგენის შესაქმნელად ფერმერთა ასოციაციის თავმჯდომარის **ნინო ზამბაზიძის** მოსაზრებები საინტერესოდ ჩავთვალეთ, სადაც იგი ამბობს, რომ „ეს ერთწლიანი პროექტი ბევრ შეკითხვაზე გასცემს პასუხს. რამდენად არის ფერმერი მზად, რამდენად არიან სადაზღვეო კომპანიები მზად იმისთვის, რომ სამომავლოდ ერთიანი სადაზღვეო პრაქტიკა ჩამოყალიბდეს“.

მისივე თქმით, პირველ ეტაპზე მნიშვნელოვანია ფერმერების ინფორმირება, რათა მათ იცოდნენ, რა ეკონომიკური სარგებლის მოტანა შეუძლია აგროდაზღვევას. აგროდაზღვევასთან დაკავშირებულ პრობლემებთან მიმართებაში იგი აღნიშნავს: „ბევრი ფერმერის მიზა არ არის რეგისტრირებული და არ აკმაყოფილებს კრიტერიუმებს. შეიძლება ფერმერს ქონდეს მიწა, მაგრამ ის არ იყოს საკადასტრო რუკაზე, ან არ იყოს რეგისტრირებული. მიუხედავად იმისა, რომ ეს ყველაფერი ფინანსებს უკავშირდება, ფერმერებმა ეს პრობლემები უნდა გადაჭრან. მნიშვნელოვანია ის ფაქტიც, რომ გავლავა არ არის დაზღვეული, ეს უკმაყოფილებას იწვევს ფერმერებში, რადგან ძირითადად პრობლემას სწორედ გავლავა წარმოადგენდა“.

ზამბაზიძის ინფორმაციით, პირველ ეტაპზე აგროდაზღვევის პროგრამაში ბევრი ფერმერი არ ჩაერთვება. ჩართულობის ხარისხზე საუბრისას, სადაზღვეო ინსტიტუტის

ხელმძღვანელი **გიორგი გომოლაშვილი** საინტერესო მინიშნებას აკეთებს, მისი მოსაზრებით: „პროექტის მიმდინარეობისას რამდენიმე კატეგორიის ფერმერები გამოიკვეთებიან: იქნებიან პიონერები, რომლებიც პირველივე დღეებში მოითხოვენ დაზღვევის-ამ პროგრამაში ჩართვას, ასევე მიმდევრები, რომლებიც დაელოდებიან სიტუაციების განვითარებას და მესამე - ინერტული ადამიანები, რომლებიც ამ ეტაპზე პროგრამაში არ ჩაერთვებიან“.

აგროდაზღვევის სახელმწიფო პროგრამაში, რომელიც პირველ სექტემბერს ამოქმედდა, 4 სადაზღვეო კომპანია მონაწილეობს.

მემორანდუმის თანახმად, სადაზღვეო კომპანიებმა აიღეს ვალდებულება პროექტში მონაწილე ფერმერებს აგროდაზღვევის ხელშეკრულებები გაუფორმონ. დამზღვევი კი ვალდებულია სადაზღვეო პოლისით გათვალისწინებული სადაზღვეო პრემიის ნაწილი გადაიხადოს სადაზღვეო პოლისის გაცემისთანავე, დარჩენილი ნაწილის გადახდას კი - უზრუნველყოფს სააგენტო.

სააგენტოს მიერ ერთ დამზღვევზე გადასახდელი პრემიის თანადანინანების თანხა არ უნდა არემატებოდეს 30 ათას ლარს, ხოლო სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებზე - 50 ათას ლარს. დაზღვევის პროგრამის სესხაბაისად, ანაზღაურებას ექვემდებარება ისეთი ზიანი, როგორიც არის სეტყვა, ქარბი ნალექი, ქარიშხალი და საშემოდგომო ყინვა.

ექსპერტთა დიდი ნაწილის ვარაუდით, ამ საბილოტე პროგრამაქვეყანაში აგროდაზღვევის კულტურის დამკვიდრებას უნდა შეწყობს ხელი. სადღეისოდ აგროდაზღვევამ სერიოზული საფეირალი მეცდირუსე ფერმერებს გაუჩინა. აქ სადაზღვეო პრემია 11%-ია აქედან 8%-ს სახელმწიფო ფარავს. მაგალითად: თუ მანდარინის ფასი 20 000 ლარის ფარგლებშია, სადაზღვეო სეზონზე 2 200 ლარის გადახდაა საჭირო. ცხადია, საკმაოდ ძნელია დაარწმუნო გლეხი, ამ არც თუ ისე მცირე თანხის გადახდის აუცილებლობაში. სწორედ ამიტომ, მთავრობის მიერ დაწყებული პროექტის ფარგლებში, სოფლის მეურნეობის მართვის სააგენტო 1600 ლარს თავად დაფარავ, მაგრამ 600 ლარი გლეხის გადასახდელია და მან უნდა გადაწყვიტოს, უღირს თუ არა თანხის გაღება სიმშობისათვის... დაზღვეული პირის დანაკარგს სადაზღვეო კომპანია სრულად 100%-ით აანაზღაურებს. ციტრუსის დაზღვევა ყველაზე მნიშვნელოვანი იმითაა, რომ სერვისის, სახელმწიფოს დახმარებით ფერმერისთვის მაქსიმალურად ხელმისაწვდომია. დასაზღვევ უსამოვნებებს შორის გავალვ რომ არაა, ამას სააგენტოში ახსნაც მოუტენხს, მათი დასკვნით, გვალვის დაზღვევა კიდევ უფრო ძვირი სიამოვნებაა და მისი თავზე აღება კომპანიებისა და სახელმწიფოებისათვის ამ ეტაპზე - საკმაოდ რთული იქნებოდა.

რევაზ მსხალაძე
ნუგზარ ჟორდანიძე

მიწრობივი ზომიანაზის საშუალებით უაზიანთა ხელშეყოზა მიაქილავა

დასასრული, დასაწყისი პირველ გვერდზე

500 ათასი ლარი მოხმარდება ფერმერთა და აგრომენარმეთა მცირე სასაბურე კონსტრუქციებით უზრუნველყოფას. საუბარია 50 კვადრატული მეტრის სიდიდის მარტივი ტიპის ბოსტნეულის საბურებზე, რომლებიც ასევე, 30%-იანი თანადანინანსებით მიეყიდებათ მსურველებს. ეს პროგრამა ორი წელია ხორციელდება და დრეისათვის ბევრს უკვე გამართული ბოსტნეულის საბურები აქვს რეგიონში. წელს, ამ პროგრამით მარწყვის სასაბურე მეურნეობაც მოწყობა, რაც 571200 ლარი დაჯდება. საუბარია 200 კვადრატული მეტრის საბურებზე. შეიძენენ ახალი ჯიშის მარწყვის ჩითილებს, სამაცივრე კამერებს და ა.შ.

125 ცალი ხილისა და ბოსტნეულის საშრობ-სახმობი დანადგარები ს შესაძენად 100 ათასი ლარი დაიხარჯება.ეს დანადგარებიც 30%-იანი თანადანინანსებით მიეყიდებათ ფერმერებს და აგრომენარმეებს.

მესამე პროგრამაშიც ოთხი ქვეპროგრამაა. 100 ცალი თავლის სანური ციბრუტის შესაძენად 62 ათასი ლარი დაიხარჯება, რომელთაც ასევე 30%-იანი თანადანინანსებით მიჰყიდიან მსურველებს. რძისა და რძის პროდუქტების გადასამუშავებელი 500 ცალი სეფერატორის და 50 ცალი კარაქის სადღეების შესაძენად ამავე წესით მსურველებზე მისაყიდად 250 ათასი ლარია განაზღვრული. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებში მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ფერმის მოსაწყობისათვის 846,800 ლარი. 175 ცალი მარცვლეულის და სხვა მცენარეული უხეში საკვების დასაფქვაკი ნისქილის შეძენას და მსურველებზე გაყიდვას 70 ათასი ლარი მოხმარდება.

ლევან გომეზაძე განმარტა, რომ შესაძლოა ამ პროექტს კოოპერატივების ფორმირებისა და განვითარების ხელშეწყობის მიზნობრივი პროგრამაც დაუმატოს, რამეთუ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განვითარება ძირითადად სწორედ კოოპერატივების საქმიანობაზეა დამოკიდებული.

შემდეგ წარდგინება კითხვა-პასუხის ფორმით გაგრძელდა. დამსწრეთა შეკითხვებს უპასუხეს სამინისტროს პასუხისმგებელმა მუშაკებმა. ჟურნალისტებთან კომენტარები გააკეთეს აჭარის სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველმა მოადგილემ ოსებ აბულაძემ, მინისტრის მოადგილემ ავთანდილ მესხიძემ, „აგრო-სერვისცენტრის“ დირექტორმა გოჩა ბერიძემ, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების სააგენტოს წარმომადგენლებმა.

დასასრული, დასაწყისი პირველ გვერდზე

ითქვა ისიც, რომ უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ფერმერთა სწავლება-ინფორმირებას, მოწინავე გამოცდილებების გაზიარებას, მეურნეობის გაძლიერის საჭირო უნარ-ჩვევების დროულად და სრულყოფილად მიწოდებას და რაც ძალზე მნიშვნელოვანია - აგროსექტორში სამეცნიერო კვლევითი მუშაობის სრულყოფისთვის. ამ მხრივ არის მნიშვნელოვანი რეზერვები და მათი დროული ამოქმედება, კონკრეტულ პროგრამებში ჩართვა-აუცილებლად გამოიღებს სასურველ ეფექტს. ითქვა ისიც, რომ აჭარის უმაღლესი საბჭო, მისი აგრარული და თვითმმართველობის საკითხთა კომისია, მზადაა ყოველმხრივ შეუწყოს ხელი ამ საკითხებზე ორიენტირებული საპილოტე აგროსტრუქტურის საქმიანობას, ამიტომაც, როგორც სამინისტროსგან, ასევე აგროსერვისცენტრისგან“ ელოდებიან შესაბამის წინადადებებს.

„აგროსერვისცენტრის“ დირექტორმა **გოჩა ზარიძემ** სატურებს კოლექტივის საქმიანობის ყველა მიმართულებაზე მემცენარეობაზე, მეცხოველეობაზე, გადამამუშავებელი მრეწველობის პირველ ნაბიჯებზე და ფერმერთა სწავლება-კონსულტირებაზე - ამომუშრავი ინფორმაცია მიანიოდა. აღნიშნა, რომ განვლილ პერიოდში სანარმო გეგმა 99 პროცენტითაა შესრულებული და ის მცირედი ხარვეზები არასაფინანსო სექტორში, გარკვეულმა შემერებამ გამოიწვია. აღნიშნა, რომ ესეც უმოკლეს დროში გასწორდება.

აღნიშნა, რომ მემცენარეობაში მეცნიერთა ჯგუფმა უკვე დაიწყო სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობა, სწორედ ამისათვის ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და „აგროსერვისცენტრს“ შორის გაფორმდა თანამშრომლობის ხელშეკრულება.

ფერმერთა სწავლება-კონსულტირებას - „აგროსერვისცენტრმა“ საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურები ახორციელებენ. თეორიული და პრაქტიკული სწავლება აქ არსებულ მეურნეობაში უკვე, რამდენიმე ასეულმა ფერმერმა გაიარა. მათთან დაახლოებისა და თანამშრომლობის გააქტიურების მიზნით შედგენილია რამდენიმე ათეული ენ. „ფერმერის ბარათი“. ამ ბარათში, ამათუ იმ ფერმერების სრული ინფორმაცია მოცემული, რომლის მიხედვითაც სხვაბა იმ რჩევა-დარიგებათა გაცემა, რომლებიც მისი მეურნეობის წარმატებულ განვითარებას უზრუნველყოფს.

გოჩა ბერიძემ ასევე, გრცლად ისაუბრა მცენარეთა მოვლის, პირუტყვის შენახვის, ხეხილისა და კენკრის შენახვა-გადამუშავების ახალ ტექნოლოგიებზე, რომლების გადატანაც, გაცნობის შემდეგ, ნებისმიერ დაინტერესებულ ფერმერს შეუძლია. ისაუბრა ასევე, საბოუჯვედო, ევროკავშირისა და გაეროს მხრიდან მხარდაჭერილი და დაფინანსებული, უკვე განხორციელებულ განვითარების ხელშემწყობ პროექტებზე. ისაუბრა სამომავლო გეგმებსა და ამოცანებზე, რომლებიც უფრო მასშტაბურია და წონად შედეგებზეა გათვლილი.

აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ **შეძადილ ზარიძემ** თავის შეფასებებში ხაზი გაუსვა, რომ აჭარის აგროსექტორი სწორედ ახალი ინიციატივების საფუძველზე უნდა განვითარდეს. იგულისხმება როგორც ტრადიციული, ისე უცხოური, მონინაცე, განვითარებული აგრარული ქვეყნების გამოცდილება.რაც უფრო მალე მოხდება ამ ინიციატივების ჩვენს ფერმერულ მეურნეობაში გადატანა, მით უფრო დაჩქარდება აგროსექტორის აღმავლობა და ქვეყანაც წელში გაიმართება და ჩვენი სოფელიც.

აჭარის უმარლესი საბჭოს აგრარული და თვითმმართველობის საკითხთა კომისიის გამსვლელი სხდომების გამართვა უკვე ტრადიციული გახდა. ამჯერად, სხდომაზე „აგროსერვისცენტრის“ მუშაობა განვილი პერიოდში - დადებითად იქნა შეფასებული.

ნუგზარ კორღანია

სასოფლო-სამეურნეო მიწები უსხოედაზე აღარ გაიყიდა

დიდი უკმაყოფილებაც გამოიწვია. ცნობილია, რომ საზოგადოების დაკვეთაა, რომ სახელმწიფომ სასოფლო-სამეურნეო მიწის შესყიდვის მსურველი უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა მიმართ დაახსოს გარკვეული რეგულაციები (შეზღუდვები). სწორედ ამას აკეთებენ და საკმაოდ ეფექტურადაც, მსოფლიოს განვითარებული დემოკრატიული ქვეყნები ისე, რომ ეკონომიკა და აგროსექტორიც აღმავლობას განიცდის და არც სოციალურ-დემოგრაფიული მდგომარეობა უარესდება. ასე, რომ მეცნიერსაქე ციალისტთა დიდი ნაწილის აზრით - გა-მოსავალი იმაში მდგომარეობდა, რომ საქართველოს მიწათსარგებლობისა და გასევისების შესახებ ახალი კანონი უნდა მიეღო, ისეთი, როგორიც გამოჩვევებს ცივილური ფორმით უპასუხებდა, პრობლემებს მოისნიდა და ეკონომიკის, აგროსექტორის განვითარებას უზრინველყოფდა, თორემ არსებული სიტუაციის გაგრძელება, იმიგრაციული ნაკადების უკონტროლობა და საქართველოს სოფლად მცხოვრები ადამიანების უკიდურესად გაღარიბება, იმის რეალურ საფრთხეს ჰქონდა, რომ უახლოეს მომავალში, საქართველოს კონტროლირებადი ტერიტორიების დიდი ნაწილი სხვა სახელმწიფოების მოქალაქეთა ხელში აღმოჩნდებოდა, თანაც ეს ქვეყნები (ჩინეთი, ინდოეთი, არაბეთის რიგი სახელმწიფოები, თურქეთი, ირანი, ისრაელი ნ.ე) რომლებიც უკვე კარგახანია ლიად, თუ ფარულად გამოხატავენ ქართული მიწებით დაინტერესებას, გამოირჩევიან ქართმოსახლეობით და მეციერემინაზიით. მათთვის საცხოვრებელ და სამეურნეო არეალის გაფართოებას ერთბაშად სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს და მათი ხელისუფლებაც ყოველნაირად, მათ შორის ფინანსურადაც სერიოზულად უჭერს მხარს. ჩვენთან კი, ყოფილი ხელი სუფულება და განსაკუთრებით კი, მისი ენ. „ეკონომიური მაშები“, რომლებიც მიდგომების რადიკალური ლიბერალიზმით იყენენ ცნობილნი, ყოველნაირად ცდილობდნენ, უცხოელებზე სასოფლო-სამეურნეო მიწების ასე ხელალებით მიყიდვა, ინვესტიციების მოზიდვით გაეზართლებინათ. ამ

და გამოძღვრავდნენ კიდევ, რომ მაგანნი მიწას ზურგზე ხომ არ მოიკიდებდნენ. თუმცა თუ საღი გონებით განესჯათ, დავინახავთ, რომ მოკიდებთ არ მოიკიდებდნენ, მაგრამ ამ მიწაზე სამუდამოდ დამკვიდრდებოდნენ, ყველა თანშლები ასპექტებით - არაერთ პრობლემასა და საფრთხეს გააჩენდნენ და მერე გვიანი იქნებოდა სოციალურ-დემოგრაფიული სიტუაციის შეცვლისათვის ყველა მცდელობა. ამის მაგალითები მსოფლიოს არაერთ ქვეყანაშია და საკმაოდ ბლომდაც ამოტომაც შეიძინა ესოდენ დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა ამ ცოტა ხნის წინ მიღებულმა ახალმა კანონმა, რომლის ძალითაც - ქვეყანაში უცხოეთის მოქალაქეებზე სასოფლო-სამეურნეო მიწის მიყიდვა-გადაცემის საკითხი საფუძვლიანად რეგულირდება. როგორც იუსტიციის მინისტრმა **თიბა ჟაღუაძი-ანაბა** განაცხადა, შეცვლილი კანონის თანახმად, სასოფლო-სამეურნეო მიწებს საქართველოში ვეღარ შეისყიდის უცხოეთში დაფუძნებული კომპანია ან სხვა იურიდიული პირი. მისი თქმით ქასოფლო-სამეურნეო მიწების გასევისება უცხოელ ფიზიკურ პირებზე ან უცხოურ კომპანიაზე, თუნდაც ის საქართველოში იყოს დაფუძნებული, ვერ მოხდება საქართველოს საზღვრის მიმდებარე ხუთკილომეტრიან ზოლში და მთავრობის მიერ დადგენილ შესაბამის ზონაში. სასაზღვრო ზოლსა და ამგვარ ზონებში ვერცერთ ფიზიკური პირი, ან უცხოური კომპანია სასოფლო-სამეურნეო მიწას ვერ შეისყიდის. სამაგიეროდ, უცხოელი რომელიც მემკვიდრეობით მიიღებს სასოფლო მიწას, შეიძლება გახდეს ამ მიწის მესაკუთრე. ეს ჩვენს ბევრ თანამემამულეს, რომელმაც დაკარგა საქართველოს მოქალაქეობა და დღეს უცხოელად ითვლება, საშუალებას მისცემს მისი წინაპრების მიერ მემკვიდრეობით დატოვებული სასოფლო-სამეურნეო მიწები მიიღოს საკუთრებაში“.

იუსტიციის მინისტრის განმარტებით „ფიზიკური პირებს, უცხოელებს და იმ კომპანიებს, რომლებიც დაფუძნდებიან საქართველოში, საქართველოს კანონ-

პითიზმი, რომლებზეც პასუხი

„აგროსერვისცენტრმა“ უნდა გასცეს

ნოლგეების დანერგვა.

სამი წლის წინაა, სწორედ ამ თვალსაზრისით შექმნილი, აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აქაი „აგროსერვისცენტრი“ - ნოვაციაა არა მარტო აჭარის, არამედ მთელი ქვეყნის მასშტაბითაც. ასეთია აგრარკოს მეცნიერთა და პრაქტიკოსთა აზრი. ერთ-ერთი მათგანია სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი ზურაბ მიქელაძე. იგი აჭარის უმაღლესი საბჭოს აგრარული და თვითმმართველობის საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე უკავდათ, არის მრავალი სამეცნიერო ნაშრომის, მონოგრაფიის ავტორი, დიდი დღასლი მიუძღვის ახალგაზრდა აგრკოსთა არაერთი თაობის მომზადებაში, ზედმინეწით კარგად იცის ჩვენი ქვეყნის და მისი თითოეული რეგიონის აგროსექტორის პლიუსები და მინუსები, პრობლემები, თავისებურებები, შესაძლებლობები და პერსპექტივები. არის არაერთი აგრარული პროექტის ავტორიც. ამდენად „აგროსერვისცენტრის“ მნიშვნელობაზე, მის როლსა და ამოცანებზე, მისი კომპეტენტური მოსაზრებები ერთბაშად სანტიერესოდ, ამომუშრავად და ყოვლისმომცველად ჩათვალთ. პრაქტიკულად, მის წერილში იგი სათაურში შემოტანილ ყველა საკითხზე იტყუება პასუხს. ბატონი ზურაბი, „აგროსერვისცენტრიდან“ შექმნის დიდიდან აქტიურად თანამშრომლობს იცის მისი შესაძლებლობები და მნიშვნელობა აგროსექტორის რეანიმაციის საქმეში, ამიტომაც, მთლიანად ვამტყუნებთ მის წერილს, რომელსაც მთლიანად ვეთანხმებით.

ზურაბ მიქელაძე- სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი: „აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ა(ა)პ „აგროსერვისცენტრი“

აგროსექტორის მძიმე მდგომარეობიდან გამოყვანის ერთ-ერთი რეალური საშუალებაა. უწყების რამდენიმეწლიანმა მუშაობამ დაადგაჭურა მისი არსებობის აუცილებლობა იმ ფუნქციონალური დატვირთვით, რასაც რეგიონის აგროსამრეველო კომპლექსი და მოსახლეობა მოითხოვს. „აგროსერვისცენტრმა“ პასუხი უნდა გასცეს კითხვებს: „რას ვაკეთებთ, როგორ და რატომ?“. მით უმეტეს, როცა სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ბაზა - თითქმის არ არსებობს. ისტორიის კუთვნილება კოლექტიური და საბჭოთა მეურნეობები, მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა კი - განადგურებულია. თითქმის არ არსებობს გადამამუშავებელი მრეწველობა, ასევე აგრარული სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების, ჯიშთა გამოცდის სადგურების და სანერგეების ქსელი. პროდუქციის სარეალიზაციო ბაზრები კი - ნაკლებად ხელმისაწვდომია.

„აგროსერვისცენტრმა“ პრაქტიკულად იგბერთა აგრარული სფეროს სამეცნიერო-პრაქტიკული და ორგანიზაციული პრობლემების თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად გადამწყვეტა. მის სამოქმედო, სამუშაო გეგმაში, მეტ-ნაკლებად, ყველა პრობლემატური საკითხია გათვალისწინებული. უწყებას ჰყავს კვალიფიკური საუციალისტები, აქვს ჩამოყალიბებული სამუშაო პროგრამები, გეგმები. მეთოდურად ხდება პრობლემების წარმოჩენა, დამუშავება და გადაჭრის რეალური გზების მოძიება. საქმიანი, მეცნიერული და პრაქტიკული ურთიერთობები აქვთ ადგილობრივ და საზღვარგარეთელ მეცნიერებთან, პრაქტიკოსებთან, ფერმერებთან, ბიზნესმენტებთან, თანამშრომლობენ ისეთ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, როგო-

მდებლობით დადგენილი წესით, შეეძლებათ სასოფლო-სამეურნეო მიწის მესაკუთრეები გახდნენ მხოლოდ შემდეგი წესების დაცვით: თუკი მათ ექნებათ საქართველოს ტერიტორიაზე აგრარულ-სექტორში მუშაობის წ-წლიანი გამოცდილება, სოლო ფიზიკური პირის შემთხვევაში, მას პარალელურად უნდა ჰქონდეს საქართველოში მუდმივი ბინადრობის ან საინვესტიციო ბინადრობის უფლება. ძლიერდება სოფლის სამინისტროს როლი, რათა დარგობრივ სამინისტროს უფრო მეტი უფლებები ჰქონდეს იმ საჯარო ვალდებულებების შესახებ, რაც ამა თუ იმ ინვესტორის ეკისრება. აქვე შემოდის ნოტარიუსის როლი, რომელიც უცხოელ და ქართველ კერძო პირებს შორის სასოფლო-სამეურნეო მიწასთან დაკავშირებულ ტრანზაქციებზე დამოწმებას განახორციელებს და შეამოწმებს ახალი კანონით დადგენილი ახალი პირობების შესრულებას როგორც მიწის გამყიდველის, ისე მისი მყიდველის მხრიდან. ჩვენ შემოგვაქვს დათქმა, რომ უცხოელ ფიზიკურ პირს, უცხოურ იურიდიულ პირს, რომელიც დაფუძნებულია საქართველოში და ასეთში იგულისხმებიან ის იურიდიული პირები, რომელთა 50%-ზე მეტს ფლობს უცხოელი, ექნებათ უფლება, შეისყიდონ სასოფლო-სამეურნეო ტიპის მიწა არანაკლებ 5 ჰექტარი და მაქსიმუმ 100 ჰექტარი. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ სერიოზული საინვესტიციო წინადადებების პირობებში საქართველოს მთავრობა ინარჩუნებს უფლებას, კონკრეტული საინვესტიციო პროექტების მქონე ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს ხელი შეუწყოს და დართოს ნება, შესაბამისი დარგობრივი სამინისტროების დეტალური შესწავლის შემდეგ ფლობდნენ საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო ტიპის მიწებს“, - განაცხადა წულუკიანმა.

იუსტიციის მინისტრმა ასევე აღნიშნა, რომ ეს ყველაზე დაბალმასშტული მოდელია, რომელიც ერთი მხრივ, საქართველოს, როგორც მცირემწინანი ქვეყნის ეროვნულ და სახელმწიფოებრივ ინტერესებს, მეორეს მხრივ კი უცხოელი ინვესტიორების უფლებებს იცავს.

იმედია, ახალი კანონი მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ეროვნული აგროსექტორის აღმავლობის, ქართული სოფლის აღორძინებისა და უცხოეთში მცხოვრები ჩვენი თანამემამულეების სამშობლოში დაბრუნების საქმეში.

ნუგზარ კორღანია

ნუგზარ კორღანია

ENPARD AJARA – სოფლის მეურნეობის განვითარება აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში ახალი საგრანტო პროექტის განხორციელებას იწყებს. გაქვეყნებთ საგრანტო განაცხადის წარდგენის წესებს.

European Union

ENPARD

Government of Ajara AR

Empowered lives.
Resilient nations.

ENPARD AJARA

სოფლის მეურნეობის განვითარება აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში

სახელმძღვანელო საგრანტო განაცხადის წარდგენის შესახებ

European Union

ENPARD

Government of Ajara AR

Empowered lives.
Resilient nations.

ENPARD AJARA

სოფლის მეურნეობის განვითარება აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში

საგრანტო განაცხადის სააპლიკაციო ფორმა

ყურადღება: აპლიკაციის შევსებამდე გთხოვთ გაეცნოთ სახელმძღვანელოს საგრანტო განაცხადების წარდგენის შესახებ.

საგრანტო განაცხადი

განაცხადის შემოტანის თარიღი:

კოოპერატივის / ჯგუფის სახელი:

მუნიციპალიტეტი/თემი/სოფელი:

საკონტაქტო პირი (სახელი, გვარი):

საკონტაქტო პირის მისამართი/ტელეფონი:

პროექტის ბიუჯეტი:

პროექტის ძირითადი ბიუჯეტი (ლარი):

კოოპერატივის/ჯგუფის თანამონაწილეობა:

ინფორმაცია კოოპერატივის / ჯგუფის შესახებ:

იმ შემთხვევაში თუ დარეგისტრირებული გაქვთ კოოპერატივი და მინიჭებული გაქვთ სასოფლო სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსი, გთხოვთ დაურთოთ კოოპერატივის რეგისტრაციის მოწმობის და კოოპერატივის წევრების შესახებ საბუთების ასლები და უპასუხოთ ქვემოთ მოცემულ კითხვებს:

იმ შემთხვევაში თუ თქვენ წარმოადგენთ უბრალოდ ფერმერთა ჯგუფს, კონკრეტული სამართლებრივი ფორმის გარეშე, გთხოვთ მიუთითოთ ინფორმაცია თქვენი ჯგუფის შესახებ და ასევე უპასუხოთ ქვემოთ მოცემულ კითხვებს:

- მონიშნეთ რას ითვალისწინებთ თქვენს მიერ შემოტანილი პროექტი:
 - პროდუქტის მოყვანას/პირველად წარმოებას ☐
 - პროდუქტის გადამამუშავებას ☐
 - მოყვანას და გადამამუშავებას ☐
 - სხვას ☐

პროექტი ხორციელდება გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ ევროკავშირისა და აჭარის არ მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით.

პროექტში გამოხატული აზრები შეიძლება არ ემთხვეოდეს ევროკავშირის და გაეროს განვითარების პროგრამის შეხედულებებს

European Union

ENPARD

Government of Ajara AR

Empowered lives.
Resilient nations.

- მოკლედ აღწერეთ თქვენი პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობა:

- რამდენად გააჩნია თქვენს ჯგუფს პროექტით წარმოდგენილი საქმიანობის გამოცდილება? გთხოვთ მოკლედ აღწეროთ:

- რამდენად გაქვთ ჯგუფის წევრებს ერთობლივი საქმიანობის გამოცდილება? გთხოვთ მოკლედ აღწეროთ:

- ინფორმაცია წევრების შესახებ: სახელი, გვარი, საკონტაქტო ინფორმაცია, პირადობის ასლები.

- გთხოვთ მოკლედ აღწეროთ თუ რა სარგებელი აქვს თქვენს გაერთიანებას ჯგუფად/კოოპერატივად:

- გთხოვთ მოკლედ აღწეროთ როგორ აპირებთ წარმოებული პროდუქტის რეალიზაციას:

- გაგაჩნიათ თუ არა დაგეგმილი საქმიანობის პროექტი / ბიზნეს გეგმა? თუ კი, გთხოვთ წარმოადგინოთ

პროექტი ხორციელდება გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ ევროკავშირისა და აჭარის არ მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით.

პროექტში გამოხატული აზრები შეიძლება არ ემთხვეოდეს ევროკავშირის და გაეროს განვითარების პროგრამის შეხედულებებს

პროექტი ხორციელდება გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ ევროკავშირისა და აჭარის არ მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით.

პროექტში გამოხატული აზრები შეიძლება არ ემთხვეოდეს ევროკავშირის და გაეროს განვითარების პროგრამის შეხედულებებს

European Union

ENPARD

Government of Ajara AR

Empowered lives.
Resilient nations.

ნაბიჯი მესამე: ჯგუფის/კოოპერატივის მიერ წარმოდგენილ პროექტს განიხილავს კომისია. განიხილვის საგანი იქნება პროექტის შესატყვისობა საგრანტო პირობებისადმი და მისი სარგებელი კოოპერატივის განვითარების მიმართულებით.

ნაბიჯი მეოთხე: ზემოთ აღწერილი სამი ეტაპის წარმატებით გავლის შემთხვევაში პროექტი გადადის განხორციელების ფაზაში. განხორციელების ფაზაში აუცილებელი მოთხოვნაა კოოპერატივის წევრებმა გაიაროს მათთვის შემუშავებული ტრენინგების/კონსულტაციების ინდივიდუალური კურსი ბათუმის ბიზნეს ინკუბატორში.

საგრანტო პროგრამის პირობები

- ერთ, მინიმუმ ხუთ წევრიან კოოპერატივზე (მაღალმთიანი რაიონების შემთხვევაში მინიმუმ სამ წევრიან კოოპერატივზე) მოთხოვლი საგრანტო პროექტი ქვემოთ მოყვანილ ერთ ერთ კატეგორიაში მოხდება

10,000 \$ – მდე	10,000 \$ დან – 30,000 \$ მდე	30,000 \$ დან – 50,000 \$ მდე
-----------------	-------------------------------	-------------------------------

- იმის მიხედვით, თუ რომელ კატეგორიაშია ჯგუფის/კოოპერატივის მიერ წარმოდგენილი საგრანტო პროექტი, სხვადასხვაა როგორც თანამონაწილეობის მოთხოვნა ასევე მისი სიდიდეც:

10,000 \$ – მდე	10,000 \$ დან – 30,000 \$ მდე	30,000 \$ დან – 50,000 \$ მდე
20% თანამონაწილეობა დასაშვებია არა ფულადი სახით	20% თანამონაწილეობა აუცილებლად ფულის სახით	30% თანამონაწილეობა აუცილებლად ფულის სახით

- გრანტი არ გაიცემა ნაღდი ფულის სახით. გრანტი შეიძლება იყოს კონკრეტული ფულადი ექვივალენტის ღირებულების მქონე: მანქანა–დანადგარები, წარმოების საშუალებები, მასალები და სხვა;

საგრანტო პროგრამის ქვეშ არ ფინანსდება პროექტში წარმოდგენილი შემდეგი სახის ხარჯები:

- მიწის დასამუშავებლად დაქირავებული მუშახელის ხარჯები;
- მიწის შესყიდვა ან მიწის იჯარით აღება;
- შენობების შესყიდვა ან იჯარა;
- ხელფასები;

ტრენინგები და კონსულტაციები

დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ გაიარონ კონსულტაციები საგრანტო პროექტის მომზადების თაობაზე ბათუმის ბიზნეს ინკუბატორში, მისამართზე: ქ. ბათუმი, ფარნავაზ მეფის ქუჩა 73. საკონტაქტო პირი/ტელეფონი:

პროექტი ხორციელდება გაეროს განვითარების პროგრამის მიერ ევროკავშირისა და აჭარის არ მთავრობის ფინანსური მხარდაჭერით.

პროექტში გამოხატული აზრები შეიძლება არ ემთხვეოდეს ევროკავშირის და გაეროს განვითარების პროგრამის შეხედულებებს

2

ამიტიხველის აზარი ჩვენთვის
უმთავრესია!
მოგვინათ, მოგვინათ
თქვენთვის სანატარესო თქვენთვის
და წინადადებათი ქვემოთ
მითითებულ მისამართზე:
საქართველო, ბათუმი (6010)
გოგაბაშვილის 46ა
ელ. ფოსტა:
agroservice CENTRE@yahoo.com
ტელ.: 593100829

რედაქტორი
ნუგზარ ჟორდანი

გაზეთში გამოთქმული მოსაზრებები ავტორისაა და არ გამოხატავს ევროკავშირისა და აჭარის განვითარების პროგრამის თვალსაზრისს

გაზეთი გამოდის ევროკავშირისა და აჭარის განვითარების პროგრამის "ENPARD Ajara - სოფლის მეურნეობის განვითარების მხარდაჭერა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში"

გაზეთი აიწყო, დაკაბადონდა
და დაიბეჭდა შპს „ბესტკომპანი ჯორჯიას“ მიერ
ელ. ფოსტა: BESTCOMPANY_Z@YAHOO.COM